

Gens Nostra

„ONS GESLACHT“

MAANDBLAD DER NEDERLANDSCHE
GENEALOGISCHE VEREENIGING

GOEDGEKEURD BIJ KONINKLIJK BESL. VAN 16 AUGUSTUS 1949, No. 65

JAARGANG 8

No. 9

SEPTEMBER 1953

Redacteur: W. D. H. Rosier, Postbus 976 C, Amsterdam. Medewerker voor Heraldiek: R. T. Muschart, Prümelaan 16, Arnhem. Administrateur der verzending van het Maandblad: J. Draak Jzn, Nieuwendammerdijk 401, Nieuwendam. A. W. Brave, Secretaris der Ned. Gen. Ver., Adm. de Ruyterweg 341 II, Amsterdam W 2. E. J. D. de Munck, Administrateur van de Contactdienst, Kenaupark 25, Haarlem.

Contributie ad minimum f 7.50 te storten op Girorekening No. 547064 ten name van de Penningmeester der N.G.V. te HAARLEM.

Op 23 September zal onze geachte medewerker, de Heer *R. T. Muschart* te Arnhem zijn 80ste verjaardag vieren. Zijn zo algemeen bekende grote verdiensten voor, en zijn ontzaglijke kennis van de Heraldiek, voornamelijk van

Nederland, deed het bestuur der N.G.V. reeds besluiten, de Heer *Muschart* het Erelidmaatschap der Vereniging aan te bieden. De Redactie van *Gens Nostra* wenst haar jubilerende medewerker hartelijk geluk op deze memorabele dag.

Ter gelegenheid van deze gebeurtenis publiceren wij in dit nummer van G.N. de 16 Kwartieren van de *Jubilaris*, van de hand van onze medewerker, de Heer *A. R. Kleijn*.

W. R.

Amsterdam, 23 September 1953.

DE VISCH
EN
DE WAPENS MOLENAAR, MEULENAER, DE MEULENAER,
DE MEULENARE, MEULENARE, DE MEULENER EN MOLENARS

door
R. T. MUSCHART

Frederik Molenaar overleden Ao xxx en begraven in de St. Jacobskerk te Vlissingen voerde als wapen :

"gevierendeeld, I in zwart 3 verticaal geplaatste zilveren visschen naast elkaar, II in goud een zwarte springende bok; III in vilver een zwart Schuinkruis; IV in groen een zwarte jachthoren met gouden Snoer en gouden beslag vergezeld van 3 gouden rozen"

Volgens zijn grafbord, dat voor het jaar 1795 gehangen heeft in genoemde kerk, medegedeeld in het 2e deel van de M.S. Wapenboeken van den Heer C. A. Rethaan Macaré.

Eene familie *Meulenaar* in de 17e eeuw te Vlissingen afkomstig uit Vlaanderen voerde volgens de Wapenkaart in de Nieuwe Cronijk van Zeeland door M. Smallegange als wapen.

"in zwart 3 verticaal geplaatste zilveren visschen naast elkaar"

Dit zelfde wapen komt in het Armorial General voor als wapen van eene familie *Meulenaar* in Vlaanderen.

Volgens het M.S. Wapenboek van Mr *Reinier van Heemskerck* in de 2e helft der 18e eeuw voerde eene familie *de Meulenaar* als wapen:

"in zwart 3 verticaal geplaatste zilveren visschen naast elkaar".

Eene familie *Meulenare* in Vlaanderen voert volgens het Armorial General als wapen:

„in zwart 3 zilveren zwemmende visschen boven elkaar".

Eene adellijke familie *de Meulenare* te Gend in België voert volgens het Armorial Generál als wapen:

„in zwart een zilveren keper vergezeld boven van 2 zilveren visschen en beneden van een zilveren schelp."

Dit zelfde wapen, doch de visschen van natuurlijke kleur, voerde Mr *Anthoine de Meulener* conseiller et maistre des resquests du Roy Nre, overleden 27 September 1571 en begraven in de kerk van St. Peter en Paul te Mechelen, volgens de Graft- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen deel 8 folio 398.

A. *Molenars* 15 Maart 1615 te Vlissingen mogelijk rentmeester der domeinen aldaar voerde als wapen:

„doorsneden, A: 3 verticaal geplaatste visschen naast elkaar; B: een schuinkruis".

Volgens zijn zegel aan Charter in het Archief der Nassausche domeinen.

Deze wapens zijn, voor zoover de visschen betreft, sprekende wapens, want in Vlaanderen en Zeeland noemde men oudtijds een vischje, dat

veel in de Schelde voorkwam: „meulenaer” respectievelijk „molenaar”.

Dit blijkt reeds uit de beschrijving van het wapen *de Meulenaere* te Gent in het *Armorial General*, waar achter het woord „*poissons*” tusschen toegevoegd is „*nommés en flamand meulenaers*”, en uit het feit, dat de Heer Rethaan Macarè bij zijne beschrijving van het gevierendeelde wapen van voornoemden *Frederik Molenaar* naast het 1e kwartier, waarin de 3 visschen, het woord *molenaars* heeft geschreven.

Verder blijkt dit uit het *Middelnederlandsch Handwoordenboek* van J. Verdam, die het woord *molenaar* vermeldt als *naam van verschillende vischsoorten*.

En in het zeer interessante werkje van Dr *Florence E. J. M. Baudet* getiteld „*De Maaltijd en de Keuken in de Middeleeuwen*” worden op pag. 89 in de noot 5 onder meerdere namen van visschen ook vermeld *molenaar* en *molnaer*.

Ook Vader Cats spreekt van een vischje, dat hij *molenaar* noemde. Hij zegt ergens (waar kan ik niet meer nagaan, aangezien al mijn oude voordrachten en mijn mooie geïllustreerde Cats van Ao 1690 door brand verloren zijn gegaan) een klein vischje, dat veel in de rivier de Schelde in zijn tijd voorkwam „*liefljck van Smaeck*” en door de medicijnen dickwijls als geneesmiddel voor zieken voorgeschreven, *molenaar genoemd werd, omdat zijn kleur deed denken aan de kleur van de bestoven kleeren van een' molenaar*.

En in de *Haagsche Mercurius* deel 2 pag. 655 lezen wij het navolgende:

„Te Kortrijk zijn van de Spaansche 120 man afgedankt, namentlijk de oudste en jongste van jaren, ook eenige gereformeerde officieren, als mede ieder compagnie op 20 man gebragt, *gelijck men aan strand de molenaars telt, te weten de vissige; de vleissige werden gerekent bij de molenaarinetjes, man voor man*”.

Uit dit alles blijkt dus, dat men in Vlaanderen en Zeeland een bijzondere vischje *molenaar* noemde en we zien dan ook, dat al de aangehaalde wapens van Zeeuwsche en Vlaamsche families of personen zijn en waaruit men met zekerheid kan besluiten, dat wapens, waarin visschen voorkomen, met namen als *Molenaar*, *Meulenaar*, *Meulenaer*, *Meulenaere* en dergelijke, wapens moeten zijn van Zeeuwsche of Vlaamsche families of personen.

Vreemd is het daarom, dat *Jacob van Maerland*, die in zijn *Naturen Bloeme* uitvoerig allerlei visschen beschrijft, en die een *Vlaming* was en in *Zeeland* gewoond heeft, geen enkele visch met den naam *molenaar* vermeldt.

Arnhem, September 1953.

LANDELIJK PATRICIAAT

Zie Gens Nostra, Jrg 5, No. 1, blz. 8 en 9.

Vrijwel ieder kwartierstater komt vroeg of laat voor de opgave zijn voorouders ten platten lande te moeten nazoeken. Men bemerkt dan, dat aldaar de ambten veelal in bepaalde familie's bekleed worden, zonder dat dit op een bepaald recht is gebaseerd. Deze familie's gaan een bepaalde groep vormen, over en weer worden huwelijken gesloten, zij gaan welvarender worden en vormen ten slotte een bepaalde stand, althans een vrij gesloten groep, die steeds weer onderling huwt. Zonder twijfel hebben wij te doen met landbouwers, al twijfel ik er aan of zij beantwoorden aan ons huidige begrip van „heereboer”. Veelal treffen wij hun naaste verwanten aan als: meester bakker, meester horlogemaker, kleine luiden derhalve, maar ter plaatse in zekere mate „erkende betere lieden”. In Jrg. I, pg. 116 van dit maandblad noemde de heer *van Kilsdonk* dit „boeren-adel”, een woord, dat ik aanvechtbaar acht, omdat het begrip adel gebaseerd is op bepaalde rechten en verplichtingen, die ik niet bij deze familie's aantrof. Het woord Senioraat, ook voor deze groep gebezigd, acht ik als nieuw woord vrij vaag. Deze groep heeft meer het karakter van een Patriciaat, derhalve acht ik het woord landelijk- of boeren-patriciaat duidelijker.

Via *Cornelis Dros*, geboren in Nichtevegt 3/7 1800, die zich later te Leiden vestigde, stam ik van een groep platteländici af, die alle kenmerken heeft van een zodanige vorm van patriciaat.

Gebrek aan tijd, de onmogelijkheid om D.T.B.-boeken te laten overkomen en moeilijkheden door het veelvuldig voorkomen van dezelfde namen in deze streken maakten het mij onmogelijk om hier volledig werk te leveren.

Het portret van *Dirk Dros*, de vader van de genoemde *Cornelis*, is ons bewaard gebleven. Het geeft ons den indruk van een gezeten platteländer, van een man die zich bewust was van zijn waardigheid, van een man met gezag. Nu, gezag had hij: hij was schoolmeester te Nichtevecht. Tot op heden staat boven de deur der school een gevelsteen met zijn naam. Hij is aldaar gedoopt op 23/6 1765 en overleden op 7/1 1822. Te Oud-Loosdrecht huwde hij op 27/4 1788 met *Marritje de Vries*. Zijn wapen was: op een zwart veld een gouden keper, vergezeld met 3 (2—1) gouden lelie's. Op 28 Juni 1811 zendt de provisionele maire van Nichtevecht *Klaas de Vries* in, een voordracht van personen voor de ambten van maire, adjunct-maire en municipale raad. Voor maire wordt als eerste voorgedragen *Dirk Dros*, doch er wordt bij opgemerkt, dat hij verzocht „geen aanmerking op zijn persoon te neemen, dat hij met zijn 7 kinderen tot alle zorg buiten dien ongeschikt is”.

In het besluit van de prefect dd. 17 Juli 1811, houdende benoeming tot bovengenoemde functies in de kleinere gemeenten, komt *Dros* dan ook niet voor, doch bij een aanvullend benoemingsbesluit van 1 Augustus wordt hij aangewezen als municipale raad van Nichtevecht. Krachtens keizerlijk decreet van 21 October 1811 werd Nichtevecht gemobineerd

met Nederhorst den Berg en bij een voordracht van de onderprefect dd. 10 November wordt *Dirk Dros* „adjunct-maire van Nichtevecht” voorgedragen als lid van de municipale raad van de gecombineerde gemeente, waartoe hij 19 Dec. door de prefect wordt benoemd; 1 Jan. 1812 treedt hij als zodanig in functie. Bezien wij zijn kwartieren.

	<i>Willem Gerrits</i>
<i>Dirk Dros</i>	<i>Ytje Dirks</i>
<i>Johannes Dros</i>	<i>Johannes Baartman</i>
<i>Rijkje Baartman</i>	<i>Butje Schelster</i>
<i>Dirk Dros</i>	<i>Jan van Brink</i>
	<i>Kornelis van Brink</i>
<i>Maria van Brink</i>	<i>Wilhelmina Negers</i>
	<i>Jacobus van Wessel</i>
	<i>Metje Woudrina van Wessel</i>
	<i>Maria van de Vliert:</i>

Johannes Drost, gedoopt te Laren (N.H.) 17/3 1726., komt in talloze acten voor, daar hij in Nichtevecht gerechtsbode, secretaris, schoolmeester en later ook schout is geweest. Hij kocht bij zijn komst in dit dorp, of kort daarna, een boerderij, zoodat hij zeker een druk bezet leven heeft gehad. Te Loenen a/d Vecht huwde hij op 27/3 1738 met *Maria van Brink*, welk echtpaar op 18/3 van dat jaar hun huwelijksche voorwaarden maakte en op 18/3 1758 testeerde voor schepenen van Loenen.

Maria van Brink, geboren te Loenen op 23/11 1738, schonk hem zes kinderen

Dirk Dros, de naam wordt zeer vaak ook *Drost* geschreven, was schout te Laren. In de acten compareert hij niet steeds met zijn familienaam, maar vaak onder het patroniem *Dirk Willems*, zoo in het verslag van de rechtsdag op 3/4 1713. Samen met zijn echtgenote vond ik hem nog te Eemnes-buiten op 6/2 1721. Hij huwde te Laren op 13/6 1715.

Rijkje Johannis Baartman heeft ons niet rijk van gegevens voorzien, slechts haar overlijden op 25/5 1744 is mij bekend.

Kornelis van Brink, (v.m.l.) geboren te Bunnik op 29/6 1710, huwde te Scherpenzeel (met attestatie van Loenen) op 24/11 1735. Hij is reeds jong gestorven te Loenen, n.l. op 31/1 1737, zodat het ons niet mag verwonderen dat hij geen ambten heeft bekleed.

Metje Woudrina van Wessel brengt ons in een geheel andere landstreek. Zij is n.l. geboren te Scherpenzeel op 23/9 1714. Speculeren is altijd gevaarlijk, maar dit huwelijk doet mij denken aan de mogelijkheid, dat de bruidegom, geen bruid kunnende vinden in zijn woonplaats die

van gelijke „stand” was, daardoor gedwongen was om zijn bruid verder van huis te zoeken.

Willem Gerrits en *Ytje Dirks* bleven mij onbekend : slechts hun begrafenis-data kan ik vermelden, n.l. resp. op 23/9 1712 en 22/3 1713 blijkens het betalen van den impost.

Johannes Leendertse Baartman komt enkele malen voor als schepen te Eemnes-buiten. Aangezien zijn echtgenote, in tweeden echt getrouwd met *Jan Martensz. Rosendaal*, voor f 2700.— een hof met bouwland verkoopt is het niet onwaarschijnlijk, dat wij ook hier met landbouwers te doen hebben.

Butje (Betje, Bytje) Dirks Schelster was, gezien de bovenstaande acte (d.d. 29/4 1713) de schrijfkunst niet meester : zij teekent met een merk.

Jan van Brink was een man, waaraan de genealoog „een goede” heeft. Hij was tot 1718 schoolmeester en koster te Bunnik, waar hij op 5/5 1709 huwde met *Wilhelmina Ne(e)ger(s)* j. d. van *Utrecht*. Na 1718 vestigde hij zich in Loenen, daar zijn voorganger zich blijkbaar misdragen had en niet voor de kerkeraad dorst te verschijnen. Hij is daar eerst koster en voorzanger geweest, later heeft hij ook het ambt van schoolmeester bekleed. Ook vinden wij hem vermeld als burgemeester, aan welk ambt wij niet de associatie mogen vastknopen van hoofd der gemeente.

Hij komt in talloze acten voor : hij testeerde te Loenen op 20/10 1727 voor schepenen, idem op 18/4 1758. Op 23/3 1752 vinden wij een acte van voorgedij. Met zijn tweede echtgenote, *Jannetje Roelofs Schulting*, testeerde hij op 13/6 1753, op 1/7 1760 vinden wij te Nichtevecht een procuratie, 17/7 1760 een codicil en 26/6 1762 een transport van obligaties. Hij overleed te Nichtevecht ten huize van *Johannes Dros*, de echtgenoot van zijn kleindochter en zijn collega-schoolmeester, op 31/1 1764 ; het huwelijk met zijn tweede echtgenote vond plaats op 18/3 1752, nadat zijn eerste echtgenote was begraven op 6/5 1748. Dat hij geen arm schoolmeestertje is geweest blijkt uit zijn bezit, dat o.a. drie huizen met erven omvatte.

Wilhelmina Negers, zij moge mogelijk een voortreffelijke moeder en echtgenote zijn geweest, gedraagt zich niet als de voormoeder van een genealoog : over haar is nagenoeg niets te zegen.

Jacobus van Wessel geeft ons veel stof van schrijven. Hij moet kort voor 27/11 1686 zijn geboren, op welken datum zijn moeder, *Christina van Wolfswinkel*, weduwe van zaliger den schout *Jacobus van Wessel*, als weduwe en mombersche over haren onmundigen zoon *Jacobus van Wessel*, voor den schout van het dorp Scherpenzeel verscheen. Zoeken wij nu naar de huwelijks-acte van *Christina*, dan blijkt het (natuurlijk tot onzen grooten schrik !!), dat zij nooit echt gehuwd is geweest. Vader *Jacobus* immers, van wiens huwelijk het eerste gebod ging op 23/5 1686, blijkt op 25 Mei van dat jaar gestorven te zijn, zoodat het tweede gebod geen doorgang kon vinden. *Jacobus* junior was derhalve niet uit wette-

lijken bedde; de jongeman heeft daar niet de minste schade van onder-
vonden: hij is, evenals zijn vader, schout geweest. In alle acten, die ik
vond, wordt moeder *Christina* aangeduid als weduwe: een bewijs, dat
men haar „zoo goed als echt” getrouwd achtte.

Maria van de Vliert is de dochter van den Scherpenzeelschen schout
Anthonie van de Vliert Willemsz. en *Metje Gerritsdr. van de Haver-*
kamp. Zij is gedoopt op 18/5 1690 en gehuwd 28/6 1711.

Slaan wij nu Gens Nostra, jrg. I, pg. 53 en 75 op, dan treft ons een
artikel van ons medelid *C. Roodenburg*, vermeldende het belang van
namen van stukken land en boerderijen in verband met geslachtsnamen.
Wie nog aan de waarheid mocht twijfelen kan daar de namen lezen:
Wolfswinkel, de Fliert, Haverkamp. Ter bevestiging vond ik nog, dat
Antonie van de Vliert op 30/12 1722 het erf de Vliert onder Renswoude
voor f 180.— per jaar verhuurde! Een waarschuwing voor beginnende
genealogen lijkt mij op zijn plaats: de mogelijkheid, dat de nieuwe huur-
der na verloop van jaren óók den naam *van de Vliert* zou gaan voeren
is in het Geldersche nóóit uitgesloten. Waar in zulk geval van een
familie-verhouding geen sprake is, zij men met conclusie's voorzichtig.

(Wordt vervolgd)

Utrecht, 1953.

F. E. VAN DEN BERG.

GENEALOGISCH-HERALDISCHE TENTOONSTELLING TE APPINGEDAM

Op 25 Augustus j.l. werd in het uiterste noorden van ons land, in Appingedam, een
tentoonstelling geopend, die zeker gememoreerd dient te worden. Immers door samen-
werking van onze leden in die plaats, onder aanvoering van de voorzitter van onze
afdeling Groningen, de Heer *J. H. Senterer*, met de Stichting „De Noordelijke Kunst-
hof” kon in het mooie, moderne expositiezaaltje van de Kunsthof een tentoonstelling
ingericht worden, die er zijn mocht. Burgemeester *C. C. J. Welleman*, die zich als
Zeeuw zeer goed tussen de Damsters thuis voelt, opende de tentoonstelling met een
kort woord en gaf daarna het woord aan Dr. *W. J. Formsma*, Rijksarchivaris te Gro-
ningen, die de circa 90 genodigden een uiteenzetting gaf over hetgeen genealogie en
heraldiek ons te zeggen hebben, waarna het geëxposeerde met veel belangstelling door
de aanwezigen werd gezien. De medewerking van het Rijksarchief, de gemeente Ap-
pingedam en nog verschillende andere instellingen en vele particulieren om hier een
goed beeld te geven van alle mogelijkheden en bijzonderheden op ons gebied heeft
gemaakt, dat ofschoon de ruimte tot beperking dwong, toch een zeer attractief en
leerzaam beeld van alle onderdelen kon worden gegeven, waarbij ook b.v. de zegel-
kunde niet werd vergeten. Originele oude registers uit het stadsarchief waren daar te
zien en daarnaast vele andere zeer kostbare stukken en voorwerpen, waarvan vele met
wapens. Al hadden de meeste stukken betrekking op Groningen, toch waren ook vele
andere delen van het land vertegenwoordigd met interessante kwartierstaten e.d., adels-
brieven, tegels, pijpenkoppen met wapens, geborduurde wapens, lakcachets. Zelfs graf-
stenen ontbraken niet en van de curiosa moeten zeker genoemd worden een windvaan
(met wapens) en een liefdesbrief. Almanakken, een merklap, avondmaalsbekers, bijbels
en een geboortelepel, de meeste daarvan met wapens, completeerden het geheel. Zeker
heeft deze tentoonstelling, die tijdens de Damster feestweken door velen is bezocht,
w.o. ook de leerlingen van verschillende lagere en middelbare scholen, er toe bijgedra-
gen genealogie en heraldiek meer bekend te maken bij de bevolking van deze nijvere
stad en de ommelanden daarvan. Tenslotte moet nog gememoreerd worden, dat de
smaakvolle inrichting van het tentoongestelde voor een groot deel het werk is geweest
van ons lid, de Heer *A. Hoff*, die daarvoor moeite noch tijd heeft gespaard.

A. W. B.

CASPAR ANTONIUS MUSCHART (MOUCHARD)

zn van Jan Hendrik Muschart en Marie Smeets

∞ Maastricht (St. Jan) 8.3.1741

†

oo

MARIA AGNES GILISSEN

dr van Franciscus Gilissen en Marie Joanna Maquo
∞ Maastricht (St. Nic.) 15.11.1741

† Maastricht (St. Cath.) 7.9.1795

JACOBUS MARTINUS DUQUESNE (DEKEEN)

zn van Johannes Josephus Dequesne

* Luik

† Maastricht 16.1.1795

oo Maastricht (St. Nic.)

MARIA JANSSEN

dr van Pierre Janssen en Marie Jeanne Wante

* Maastricht? 1717

† Maastricht 9.10.1803

oo Maastricht 23.4.1747 (St. Nic.)

JAN KUYCK

Kameraar te Jaarsveld

zn van Wouter Kuyck en Dingena Schrick

∞ Werkendam 13.10.1737

† Jaarsveld 10.4.1783

oo Schoonhoven 3.4.1761
Jaarsveld 20.4.1761

HAASJE v. OOSTERHOUT

dr van Johannis van Oosterhout en Johanna Boschhoven

∞ Schoonhoven 13.3.1740

† Jaarsveld 20.12.1791

oo Schoonhoven 3.4.1761
Jaarsveld 20.4.1761

OTTO REYERS

Stadsarchitect te Arnhem

zn van Hendrick Reyers en Jacoba Geertruid ten Busch
∞ Arnhem 18/19.2.1739

† Arnhem 3.5.1827

oo II. Amersfoort 16.9.1774
Arnhem 4.10.1774

MARIA CAMP

dr van Hendrik Camp en Sophia van Goudoever

* Amersfoort 1/3.5.1748

† Arnhem 10.2.1829

oo II. Amersfoort 16.9.1774
Arnhem 4.10.1774

CASPAR ANTONIUS MUSCHART

Deurwaarder

∞ Maastricht (St. Nic.) 3.1.1765
† Tongeren 23.5.1847

oo Maastricht (St. Nic.) 23.4.1786

MARIA HELENA DUQUESNE

∞ Maastricht (St. Nic.) 15.11.1766
† Tongeren 25.6.1852

oo Maastricht 23.4.1786

WOUTER KUYCK

Kolonel der Infanterie
Chevalier de l'Empire, Officier de la garde van Koning Lodewijk v. Holland en van Keizer Napoleon. Ridder Legioen v. Eer, Ridder Militaire Willemsorde 4e kl, Zilveren Kruis 1813-15, Metalen Kruis 1830-31, St. Helena Med.

* Jaarsveld 10/12.2.1775
† Arnhem 6.8.1826

oo Arnhem 10.9.1797

SOPHIA HENDRICA REYERS

* Arnhem 8/11.6.1778
† Hertogenbosch 10.12.1852

JOANNES MUSCHART

Luit. Kolonel der Genie

∞ Maastricht (St. Cath.) 23.12.1795
† Arnhem 31.5.1874

oo Arnhem 4.10.1823

Ridder Ned. Leeuw, Metalen Kruis 1830-31
Zilveren Kruis 1813-15, St. Helena Medaille

ELIZA DINGENA KUYCK

* Arnhem 28.9.1802
† Middelburg 1.1.1861

RUDOLPHE THEODORE MUSCHART

Luit. Generaal der Infanterie, Lid v. h. Hoog Militair Gerechtshof

Ridder Ned. Leeuw
Commandeur Rode Adelaar van Pruisen * Gorinchem 25.10.1835, † Utrecht 17.9.1900

oo Breda

* Breda 23.9.1873

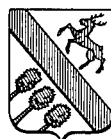
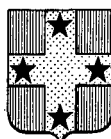
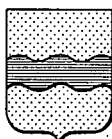
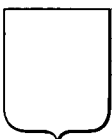
RUDOLPHE THEODORE

HERALDIK

ERELID VAN TALRIJKE
WAPENKUNDIGE

Marine Officier 1889-1903
Inspecteur Holl. Amerika Lijn 1903-1916
Inspecteur Ned. Overzee Trust Mij 1916-1918
Rijkshavenmeester v. d. Rotterd. Waterweg van Zee tot de Noord 1919-1930

ADRIAAN PASCAL van ALPHEN

zn van Lambertus van Alpen en Anna Hestera Monbrun

∞ 's Gravenhage (Gr. K.) 5.12.1745
† 's Gravenhage (Gr. K.) 23.12.1809

oo 's Gravenhage 10.1.1773
Scheveningen 24.1.1773

ELIZABETH AQUITONT LA ROSE

dr van Pierre Aquitont La Rose en Alida (de) Clercq

∞ 's Gravenhage (Egl. Wal.) 14.10.1745
† 's Gravenhage (Gr. K.) 12.1.1810

oo 's Gravenhage 10.1.1773
Scheveningen 24.1.1773

ANTHONY JACOB BLIEK

Raad van Zierikzee zn van Gerrit Bliëk en Marta Cornelia Amadea van den Houte ∞ Middelharnis 5.9.1745

† Zierikzee 27.8.1812

oo l. Zierikzee

CORNELIA de JONGE

dr van Mr Rutschert de Jonge en Quirina Agatha van Ryswyck ∞ Zierikzee 15.9.1753

† Zierikzee 24.10.1791

oo l. Zierikzee 15.10.1772

JOHANNES QUIRINUS JANSSEN

Medicus LegerWondheeler Raadslid van Aardenburg zn van Johannes Janssen en Maria Catharina le Jeune ∞ Maastricht 24.1.1756

† Aardenburg 16.5.1824

oo Aardenburg 27.5/20.8.1786

ANNA van NAMEN

dr van Aert van Namen en Heyltje Bybau

∞ Aardenburg 10/17.2.1765

† Aardenburg 21.10.1835

JOHAN HOELANDS

Ontvanger part. v. Staats Vlaanderen Maire en Vrede-rechter van Axel zn van Levinus Hoelands en Elsjie Frajenhoven

∞ Axel 5.11.1758

† Axel 4.12.1814

oo Axel 8.6.1781
Middelburg 24.6.1781

JOHANNA MARIA HALFFMAN

dr van Dr Hendrik Jan Halfmann en Maria Johanna Haak

∞ Middelburg 20/23.10.1760

† Axel 7.9.1825

ADRIANUS PASCAL VAN ALPHEN

∞ 's Gravenhage 10.12.1777
† Nooldorp 1.10.1831

oo 's Gravenhage 5/23.6.1803

MARTHA CORNELIA BLIECK

∞ Zierikzee 13.4.1777
† 's Gravenhage 20.11.1818

ADRIANUS ANTONIUS JACOBUS PASCAL VAN ALPHEN

Kapitein 1e kl. der Artillerie
∞ 's Gravenhage 27.4.1805
(ged. aldaar Gr. kerk 5.6.1805)

Metalen Kruis 1830-'31
† Dordrecht 13.3.1871
oo Axel 25.6.1839

Dr JACOBUS JANSSEN

Med. Doctor
Burgemeester van Axel

∞ Aardenburg 20/23.3.1788
† Axel 19.10.1847

oo Axel 23.9.1812

MARIA JOHANNA HOELANDS

∞ Axel 3/22.12.1793
† Axel 16.7.1835

JOHANNA MARIA JANSSEN

∞ Axel 11.3.1813
† 's Gravenhage 26.2.1888

MARIA JACOBA CORNELIA VAN ALPHEN

* Bergen op Zoom 29.6.1840, † Rotterdam 26.2.1922

a 11.7.1867

DORE MUSCHART

DIJCUS

ANNEN. EN BUITENLANDSE
GENOOTSCHAPPEN

Officier i. d. Orde van Oranje-Nassau

Kruis v. Belangrijke Krijgsverrichtingen met gesp Atjeh 1901-1905

KERKELIJKE ZEGELS

„Zegels zijn beelddraggers der geschiedenis”. In vele gevallen leren zegels en wapenschilden ons iets omtrent de geschiedenis dergenen, die ze voerden. Ze brengen tot uiting eerbied voor het geslacht, waaruit men sproot, en pogen in stand te houden de tradities van het voorgeslacht; kortom ze laten iets zien van het geestelijk erfgoed, door de eeuwen heen bewaard.

Dit kostbare erfdeel mag niet verloren gaan. Dat geldt niet in de laatste plaats van kerkelijke gemeenten, en daaruit volgt onder meer, dat een gemeente die haar historie eert, haar zegel moet kennen. Nu wijlen prof. G. van der Leeuw merkte te dien aanzien eens op: „Een volk dat leeft buiten zijn verleden om, is op weg naar de ondergang”.

Door de rationalistische geest verdween niet alleen het religieuze besef en de smaak voor allegorie en symboliek, die voortbouwt op de middeleeuwse wereldbeschouwing, die alle dingen in hun symbolische betekenis tot God zag, maar ook alle historisch bewustzijn; en dit werkt in onze vertechniseerde wereld nog sterk na. Alles werd vlak en gelijkgemaakt.

Men hechte aan een onderscheidingsteken geen waarde meer. Terecht schreef iemand „De grote wonde, waaraan de 19e en ook de 20e eeuw dreigt dood te bloeden is het verloren gaan van het beeld en de beeldspraak”.

Het kerkelijk zegel staat in authentieke waarde van het door zijn stempel of afdruk gewaarmerkte stuk gelijk met het officiële wapen der gemeente, provincie of rijk. Aldus is het stempelen met het kerkelijk zegel van de uitgaande stukken van de kerk (kerkeraad-kerkvoogdij-diaconie: allen behoren een en hetzelfde zegel te hebben, want zij vormen samen de plaatselijke kerk) meer dan een formaliteit. Dat brengt mede, dat het kerkzegel van elke gemeente ook zijn eigen apart karakter bezit, een stempel draagt, waarvan de meestal allegorische voorstelling of betrekking heeft op de locale herkomst der gemeente, of uitgaat van een bekend bijbelwoord in betrekking tot de gemeente. Soms ook heeft die voorstelling van de stempelafdruk weinig of niets te zeggen en is het dus een blote aanduiding van naam, plaats der gemeente, hetgeen op zich zelf niets afdoet van de authenticiteit der met het kerkzegel gewaarmerkte stukken.

Het gebruik van zegels is oeroud en wijdverspreid. In den beginne waren de zegels hoogst eenvoudig en ruw bewerkt. Maar gaandeweg werd er meer zorg en kunst aan besteed. Naarmate kunstzin en beschaving toenamen, werd het ook smaak om door middel van de zegels met zijn rijkdom en weelde te pronken. Zo ontstonden er zegels groot van omvang en fijn van bewerking, waarop de graveer- en stempelpunst haar beste krachten beproefde.

Toen de Hervorming hier ingang had gevonden en plaatselijk zich gemeenten hadden gevormd, werd er weldra de behoefte openbaar om door een zeker herkenningsteken de van hen uitgaande stukken en attestaties te waarmerken. Men zoeke nu echter geen te hoge kunstzin in de zegelstempels, want in die tijd was de zegelkunst over haar hoogtepunt heen; de sporen van verval begonnen zich te openbaren. En steeds dieper werd het verval.

Weinig kerkzegels uit de 19e en 20e eeuw kunnen de toets der kritiek doorstaan. In de meeste gevallen zijn ze aesthetisch en heraldisch slecht verzorgd. Dit is de reden, waarom de Generale Synode der Ned. Herv. Kerk een commissie in het leven heeft geroepen, welke kerkeraden, die voor zich een kerkzegel begeren aan te schaffen, van voorlichting in deze wil dienen, zodat het gevaarlijk dilettantisme op dit terrein worde teruggedrongen.

Lakzegels komen zelden meer voor. Meestal maakt men gebruik van rubberstempels en cliché's om op papier af te drukken.

Bij het ontwerpen van een kerkelijk zegel dienen richtlijnen in acht genomen te worden, waarvan hier enkele volgen:

Het embleem der kerkelijke gemeente worde samengesteld strikt naar de regelen van de wapenkunde; het bedoelde embleem worde in het zegel geplaatst binnen een rand, waarop in het Latijn of in het Nederlands staat aangegeven: sigillum ecclesiae....., resp. zegel der Ned. Herv. Gemeente te.....

Het zegel moet zo eenvoudig mogelijk zijn, geen rebus noch gezochte toespeling op de plaatsnaam, b.v. Barendrecht..... recht door de baren. Deze woordspeling is volkomen onjuist; drecht betekent: doorwaadbare plaats, overtoom.

Hetzelfde is het geval met Delft, op wier zegel men de spreuk leest: „Delft naar dien schat”. Maar „delft” is geen werkwoord, maar een zelfstandig naamwoord, dat „dijk” betekent.

Wij denken aan de spreuk van Krimpen a/d Lek: „Hij moet wassen en ik krimpen” d.w.z. minder worden.

Het oude zegel van Voorschoten herinnert aan een spreuk der vaderen. In het midden van het achthoekige zegel loopt een weg recht op de hemel aan, waarop enige mensen wandelen; rechts daarvan lopen enkelen de vlammen van het eeuwige vuur tegemoet, terwijl een slang de hemelgangers met zijn tong bedreigt; ter linkerzijde een zee, waarop een wereldkloot drijft, vanwaar pijlen gericht worden op de rechte weg. Wat echter het geheel bederft, is het omschrift: „Die noit van 't rechte pad afweek, bleef bevreid voor schoot en steek”.

Even mis is het met het zegel van Overschie. Het randschrift luidt: Die overwint, zal dit eens Overschieten..

Een mooie zinspeling op de plaatsnaam heeft Doornspijk. Op het zegelveld ziet men een sleedoorntak met als spreuk: Voor een doorn zal een den opgaan. Jes. 55 : 13a.

Voorts knope men aan bij de historie van de plaatselijke kerk en brenge het haar eigene tot uitdrukking. Daarom geen oud christelijke symbolen; deze zijn op iedere Christelijke gemeente van toepassing.

Op een protestants beeld plaatse men geen afbeelding van Christus noch van een heilige, al was deze oudtijds ook patroon van de kerk. De vorm van het zegel moet rond zijn of ovaal. De schildvorm leent zich hiervoor minder, daar de Kerk wel strijdbaar, maar niet strijdlustig mag zijn.

In een stuk steen in de consistorie der Ned. Herv. Kerk te Noordwijk-Binnen vinden wij het oude kerkzegel, dat niet meer in gebruik is. Het stelt voor: een kerk, daaronder een staande leeuw, met als randschrift: „Leo ex Juda vicit”. S.E.N. (orvigiensis).

Dit zegel is vervangen door een andere voorstelling, n.l. een zittende

leeuw die op zijn voorpoten een kerk draagt. Het randschrift luidt eveneens: „Leo ex Juda vicit. Apo.”

Een puzzle is het Haagse kerkzegel. Op het zegelveld ziet men een vogel. Welke vogel is dit? Hierover lopen de meningen uiteen. De een zegt: het is een ooievaar, maar daarvoor is het aantal eieren, dat in het nest ligt te groot; anderen spreken weer van een struisvogel, maar ook hier is het aantal eieren in het nest weer een bezwaar. Het beste is te denken aan de legende van de ijsvogel (Zie. A. G. Brehm „Uit het leven der dieren”).

Op het zegel van Zaltbommel ziet men een hand (de Hand Gods), die een ent inplant in een boomstronk; in de rand is verwerkt het wapen van de stad — een zwaard temidden van twee rozen — met de woorden: Ecclesiae Salt-Bommelanae.

Op het tegenwoordige zegel is de figuratie enigszins gewijzigd; nl. de hand is verdwenen en de ent is nu een gewone tak geworden. Men begreep de voorstelling niet meer; dit is bij meer kerkzegels het geval, o.a. Purmerend, Zutphen en Vollenhove.

Het oude zegel van Purmerend, reeds in 1633 in gebruik, vertoont een boot met vier mannen aan de riemen en een aan het roer, met het wapen der stad in de wimpel en als randschrift: Navigamus ad portus salutis.

De editie van 1936 is gemoderniseerd en laat het omschrift weg, dat vervangen is door het vlakke: „Hervormde gemeente Purmerend”.

Zutphen: lithografisch is er een groot verschil tussen het zegel van 1650 en 1938. Moge het laatstgenoemde aesthetisch mooier zijn, toch is het evenwicht tussen symbool en randschrift verbroken. Het zegelveld geeft ons te zien de ladder Jacobs uit Genesis 28 met als omschrift: Scala nostra Chrs SEZ. Op het huidige zegel is dit randschrift weggelaten en leest men: Sigill. Eccles. Zutphanae.

Vollenhove: Het zegelvlak laat ons zien: de staf van Aäron met als omschrift: Floreat uti virga Aaronis, d.w.z. Moge deze gemeente bloeien als de staf van Aäron. Het randschrift luidt. Sigillum Ecclesiae Vollenhoviana. Op een zegel van 1680 vinden wij een hand uit de wolken — voorstelling van God — die de staf van Aäron vasthoudt, met verwijzing naar Num. 17.

Appingedam, Hattem en Sexbierum hebben op het zegelveld het bekende beeld van de pelikaan, die zijn jongen voedt met haar bloed. Deze vogel is het symbool van Christus, die aan het kruis Zijn bloed vergiet voor de mensheid. Dante noemde onze Heiland reeds „Noster Pelicanus” (Paradiso XXV, 113). In de Engelse vertaling van Thomas van Aquino's: „Adoro te devote” komt voor:

O, loving Pelican, o Jezu Lord

Unclean I am — but cleanse me in Thy blood!

Het zegel van Oegstgeest moet gezien worden tegen een historische achtergrond. In 690 ging de Angelsaksische zendeling Willebrord met 'n elftal kloosterbroeders uit Ierland naar de Nederlanden scheep, om daar de boodschap van Christus in de lage landen bij de monding van de Oude Rijn bij Katwijk-Binnen te brengen. Op hen gaat dus het Christelijk geloof in de omgeving van Oegstgeest terug. Vandaar dat op het zegelveld te zien is: de zee, het scheepje en de bemanning, de kust met het kerkje op de oude duinrug en latere grafheuvel. Vandaar ook de spreuk: „Uit liefde voor het hemelse vaderland” en zoals er dan verder in de grond-

tekst staat: „heeft hij (Willebrord) huis en vaderland verlaten en is overgestoken naar Hiberna (het huidige Ierland), waar vandaan hij naar de Nederlanden is overgestoken". Het ontwerp is van Ds A. P. van der Haas en door de architect E. H. J. van Wijhe met vaardigheid in moderne geest uitgevoerd (1947).

De zegels van Breda en Augustinusga vertonen een brandend hart met als randschrift: *Caritas vinculum perfectionis*, Col. 3 : 14. Dit zegel herinnert ons aan het zegel van Calvijn: een hand, die een brandend hart aanbiedt met de woorden: *a toi je donne tout, rien pour moi*".

Wageningen vraagt ook onze aandacht. Duidelijk weerspiegelen zich in dit kerkzegel de oorlogshandelingen van 1940. We zien daar een paar Egyptische strijdswagens en vuurvlammen; boven in de wolken de Godsnaam JHVH, met als randschrift: „Die de Wageningen met vuur verbrandt, Ps. 46 : 10. 1940. De tekening is gemaakt op de kunstnijverheidsschool te Arnhem. Het is alles zeer kunstzinnig, maar een weinig te druk en te vol.

Op een attestatie van Zoetermeer van 7 Nov. 1599 vinden we: twee in elkaar gevouwen handen, waar nevens de woorden..... Het omschrift is mede onleesbaar. Op grond van deze gegevens is een nieuw kerkzegel ontworpen. Over de inelkaar gevouwen handen loopt een koord, waaraan een bedelnap hangt (de watergeuzen lagen hier tijdens het beleg van Leiden in de vaart bij de kerk). Als spreuk werd gekozen: „*Caritas vinculum perfectionis*. Coll. 3 : 14". Zonder het te weten is hier grote overeenkomst met het vignet, dat gevonden wordt in het boek „Marnix van St. Aldegonde", uitgegeven ter gelegenheid van het vierde eeuwfeest van de geboorte van Marnix, nl. twee ineengestregelde handen, boven de bedelzak, zijn omringd van opschriften. Links: „*Saevis tranquillus in undis*" en rechts:

„In alle druc en rau biet d'Hant

In alles zijt getrou Gods Kerk en 't Vaderlant".

Een drukfout in de spreuk kan soms een zeer grappige wending geven aan het oorspronkelijk bedoelde. Dit is het geval met het zegel van Vlissingen. De zinspreuk luidt: *Hauri e fonte salutis, Flissinga!* d.w.z. O, Vlissingen, put uit de bron des heils!

Op een zegel uit 1834 ziet men een bron in gemoderniseerde stijl, waarop het Vlissingse wapen — een fles — prijkt, maar die veel op een pomp gelijkt en leest men als omschrift: *Hauri e fonte salutis Flissingae!* d.i. drink uit de bron des heils te Vlissingen!

Heeft men op een letter min of meer niet gezien, of heeft men te Vlissingen de naar elders vertrekkende lidmaten willen tegenhouden?

Vanwege de „fles" in het gemeentewapen noemt men de Vlissingers: „flessendieven". Dit woord houdt waarschijnlijk verband met de vaas of fles of zilveren kruikje, die in thesaurie aldaar bewaard wordt, waaruit — zo verhaalt de legende — Willebrord eens twaalf arme mannen laafde zonder dat de inhoud daar minder door werd.

Ofschoon wij leven in een .zgn. nuchtere wereld, die de geheimtaal der zinnebeelden niet meer verstaat, hopen wij, dat het toch moge blijken, dat het symbool de huidige verintellectualiseerde, verzajzte en verradiode mens nog kan boeien; dat hij speure in een dieper bewustzijn, dat het symbool een zinrijk karakter heeft en er een grote geestelijke kracht achter schuilt. Want wat is een symbool? Een symbool is een zinnebeeld,

d.w.z. een stoffelijk teken..... om iets onstoffelijks, iets wat niet onder de zintuigen valt, aan te duiden.

Een symbool is dus een zinnebeeldige voorstelling door de Christelijke godsdienst gebruikt in de eredienst en kunst ter veraanschouwelijking van een zinspeling op de waarheid van geloof en leven. Tussen het symbool en het gesymboliseerde moet een vaste betrekking bestaan, waardoor het mogelijk is, dat het waargenomene niet aan iets willekeurig doet denken, maar aan datgene, waaraan men door het symbool ook gedacht wil hebben.

Zoetermeer, Juli 1953.

Dr J. J. WOLDENDORP.

VRAGENRUBRIEK

TIMMER.

Gegevens verzocht omtrent :

Willem Timmer, * 1713 Ede, † 4-7-1791 Ede.

oo *Anna Henrica Graatsma* † 31-3-1798 Ede.

Een broer van hem was vermoedelijk :

Dirk Timmer * 27-9-1714 Ede; † 31-7-1787 te Amsterdam en in de kerk te Ede begraven. Deze was stads- en gasthuisapotheker te Amsterdam (Binnengasthuis).

oo te Ede 6-2-1741 *Petronella Buytenweg* * 1698 te Apeldoorn, † 2-11-1780 te Amsterdam, begr. 22-6-1786 te 6de of

Dirk Timmer * 1712 Ede; † 22-6-1786 Ede, zijn weduwe † te A'dam en begr. 19-3-1787 in de kerk te Ede, *Dirk* is vermoedelijk identiek aan *Dirk*.

Willem Timmer * 1713 Ede had vermoedelijk 4 dochters :

Petronella Timmer * 9-5-1777 Ede.

Jacoba Timmer * 17-5-1779 Ede † 27-4-1855.

Ferdinanda Timmer * 27-8-1783 Ede

Johanna Timmer * 15-10-1788 Ede.

Jacoba Timmer oo 6-5-1801 te Ede, *Henricus Prins* * 3-8-1779 Bennekom † 16-9-1848 Ede. o/o 23-12-1817 te Ede.

Willem Timmer Prins * 3-12-1803 Ede, † 24-10-1881 Amsterdam.

Hieruit een nakomeling, waarbij de naam *Timmer* is vervallen.

OOSTWOUDER.

Gegevens gevraagd omtrent de volgende personen :

Cornelis Jacobsz. Oostwouder stierf in 1690 te Hoogkarspel. Zijn zoon *Jan (Cornelis) Oostwouder* huwde Dec. 1695 *Anna Claas*. Uit dit huwelijk kwamen o.a. 2 zonen voort n.l. *Cornelis Janse Oostwouder* (I) en *Jacob Jansz Oostwouder* (II).

I: *Cornelis Janse Oostwouder*, * onbekend; † 11-3-1778 Hoogkarspel (graf 20 i/d Kerk), huwde 20-2-1729 te Hoogkarspel *Maartje Dirks* (van Andijk) † voor 1747. Uit dit huwelijk *Claas Cornelisz Oostwouder* * 11-10-1730 te Hoogkarspel † 8-2-1790 te Andijk (graf 69 i/d Kerk). Deze huwde 1° te Hoogkarspel 3-3-1754 *Meinouwtfje Lourens Pan*, 17-1-1724 te Andijk, begr. Andijk 28-12-1770. Voor de 2° maal huwde hij ± 1775 met *Mary Jacobs*.

II: *Jacob Jansz Oostwouder* * onbekend (± 1700 ?) huwde te Hoogkarspel 28-2-1723 *Anne Klaas*. Uit dit huwelijk o.a. *Claas Oostwouder* 20-2-1724. Deze laatste huwde te Andijk 4-6-1752 *Trijntje Louws*.

C. W. TIMMER, Stolwijkstraat 4II, Amsterdam-W.

OOSTING.

Wie kan mij inlichtingen verschaffen over *Thijs Feikes*, omstreeks 1750 schoolmeester te Zuidlaren (Dr.). Hij was gehuwd met *Willigjen Roelofs* en woonde te Zuidlaarderveen.

R. BOSMA, Marconistraat 4, Ameisfoort.

NEANDER

Gevraagd het wapen van *Joachimus Neander*, zich later noemende *Joachimus Nijman*, predikant te Lochem van 1638—1651, oorspronkelijk komende uit Bremen.

E. NOMES Jr., Scheveningselaan 148, Den Haag (Kijkduin).

MOOY — ROELEVONK → KLEY.

Elbert Pieters Mooy, schout en notaris te Kortenhoef, baljuw van Loenen, hoogheerraad van Amstelland † 11.10.1731 te Kortenhoef.

Alette (Wijnands) Roelevonk † 1742/43.

Uit dit huwelijk o.a. een zoon *Wijnand*, scheepstimmerman, eerst te Loosdrecht, later te 's Graveland. † 21(29).3.1774 's Graveland.

* (1e) *Annetje Jacobs Kley* † 1745.

Gevraagd:

- a) huwelijk *Mooy—Roelevonk* en herkomst van het geslacht *Roelevonk*;
- b) huwelijk *Mooy—Kley* en herkomst van het geslacht *Kley*;
- c) alle gegevens over het geslacht *Mooy* te Kortenhoef.

F. RENOÛ, Vaartweg 1, Hilversum.

LE LARGE.

Gaarne ontving ik nadere gegevens over het voorgeslacht van het volgende echtpaar (R.K.):

Pierre Le Large, — 25 Mei 1721 te Rennes (Bretagne), begr. 9 Nov. 1787 te Rotterdam, ouders: *Jacques Le Large* en *Janne Durand*, gehuwd op 15 Oct. 1752 te Rotterdam met

Joanna Philippeau (Filippo), — 23 Dec. 1731 te Rotterdam, begr. 30 Juli 1772 te Rotterdam, ouders: *Petrus Philippeau* en *Catharina Pol(1)eijs (Polin)*, begr. 18 Oct. 1762 te Rotterdam.

Alsmede over *Philippus Le Large*, geb. in Maart 1761 (waar?), overl. 13 Mei 1818 te Alkmaar, beroep: dansmeester, gehuwd vóór 1784 (waar?) met *Cornelia de Ruyter*. *Philippus Le Large* laat van 1784 t/m 1793 5 kinderen te Rotterdam dopen, en stond in nauwe familierelatie met het echtpaar *Le Large-Philippeau*, is wellicht hun zoon.

W. J. G. LE LARGE, Hendrik Zwaardecroonstraat 192, 's-Gravenhage.

KABAY

Op 7 Mei 1797 trouwt te Amsterdam: *Abram Barentsz* met *Maria Kabay*. Haar naam wordt op verschillende manieren geschreven (*Cabai, Cabbay*). Zij overleed op 22 Februari 1817 te Amsterdam en was volgens de trouwboeken van Amsterdam, vandaar afkomstig en dochter van *Gerrit Kabay* en *Maria van Dam*.

De fiches-collectie kan echter ook geen opheldering geven, evenmin als de huwelijksacte van haar dochter.

G. HAALENHOEF, Lomanstraat 27III, Amsterdam Z.

D'HOOGHE.

Wie kan mij aan gegevens helpen omtrent leden van de familie *D'Hoog(h)e* of *D(h)oog(h)e*, vooraf omtrent de voorouders van *Pieter Franciscus d'Hooghe* (overleden Moerbeke-Waas 21.IV.1764), echtgenoot van *Maria Jacoba Michiels* (Gent 1734—Moerbeke 1796).

R. F. D'HOOGHE, Valeriusstraat 127b, Amsterdam-Z.

- 1) Heeft iemand gegevens over BORDEWIJK, die niet in mijn genealogie voorkomen en VAN DE ROTTE(N) of stamt hij daarvan af?
- 2) Speciaal gevraagd:
  - a) *Petronella Bordewijk*, (R.K.) gehuwd met een *Van den Berg*. Zij is weduwe van *Dirk van den Berg*, en geboren te Den Haag, als zij 21.11.1817 in het werkhuis (Boek 131 fol. 286), met haar 7-jarig zoontje *Pieter* aankomt.
Als zij 30.3.1819 aldaar overlijdt is ze (vlgs † acte B.S.) weduwe van *Jan van den Berg*, geboren te Amsterdam, 46 jaar oud. Haar zoontje *Pieter* gaat 31.3.1819 naar Almoezeniershuis (doch is daar niet gevonden).
Gevraagd: Haar geb. plaats en datum, daar deze noch in A'dam noch in den Haag is gevonden. Plaats en datum huwelijk. Naam van haar ouders. Juiste naam, geb. en overl. van haar man met naam van zijn ouders.
  - b) *Petronella Maria v. d. Rotte*, wonende Nieuwe Looiersgracht No. 2 te Amsterdam. Krijgt in 1820 en 1822 2 onechte kinderen. Wie is deze vrouw, waar geb. en waar gest.?
  - c) *Pieter van de Rotten*, 25 jaar oud, ongeh., gestorven te Antwerpen 12-9-1820, zoon van *Jan* en *Marie Hecker*, volgens † acte geboren in Rotterdam. Hierbij is mij alles onbekend. Zowel echtpaar *Jan v. d. R. × Marie Hecker*, als zijn doop. Doop van *Pieter*, *Jan* en *Marie Hecker*, hun † data en huw. *Jan × Marie* gevraagd.

Drs G. BORDEWIJK, Minervalaan 26, Amsterdam-Zuid 2.

SAMENWERKING TUSSEN OOSTFRIESLAND EN DE N.G.V.

Op initiatief van onze Groningse afdeling is te Groningen een bijeenkomst gehouden, waarop van Oostfriesse zijde aanwezig waren vertegenwoordigers van het Staatsarchief te Aurich, de „Ostfriesische Sippenstelle“ te Aurich en van de Emders „Kunst“, terwijl van Nederlandse zijde een vertegenwoordiger van het Rijksarchief te Groningen naast bestuursleden van de N.G.V. en van haar afdeling Groningen aan de besprekingen deelnamen.

In een aangename sfeer en wederzijds begripen werd besloten tot een voortgezette en meer uitgebreide ruil van tijdschriften en tot wederkerige hulp bij onderzoekingen, mede via onze Contactdienst en via de „Ostfriesische Sippenstelle“ en de Emders „Kunst“. Over en weer kunnen leden der verschillende organisaties bovendien gratis vragen stellen in „Ostfriesland“ en in „Gens Nostra“. De beide genoemde archieven zullen nagaan in hoeverre zij de studie van genealogische bronnen kunnen bevorderen door samenwerking.

Een Oostfries gezelschap bezocht op 29 Augustus j.l. de door de afdeling Groningen georganiseerde excursie naar het landgoed „Ekenstein“ te Tjamsweer en de genealogisch-heraldische tentoonstelling te Appingedam. Waarschijnlijk zijn bij het verschijnen van dit nummer tevens een aantal Nederlandse genealogen de gast geweest van de Oostfriezen op de jaarvergadering van de „Arbeitsgruppe Sippenforschung und Heraldik“ van de Ostfriesische Landschaft.

Daar genealogisch eeuwenlang zeer veel verbindingen met Oostfriesland hebben bestaan (waarbij b.v. gedacht moet worden aan de Doopsgezinden), meent het Hoofdbestuur, dat met het hernieuwen van het sedert 1940 verbroken contact met de Oostfriesse organisaties een belangrijke schakel in de keten van internationale verbindingen is hersteld.

AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN OP DE LEDENLIJST.

Nieuwe leden :

- 1101 F. Hunkemöller, Gibsonstraat 8, Deventer.
- 1102 M. L. Wentzel, Verlengde Slotlaan 175, Zeist.
- 1103 M. J. Borg, G. Raapstraat 50, Appingedam.
- 1104 M. Laboyrie, Javastraat 54, 's-Gravenhage.
- 1105 K. Lubbers, Woldweg 75¹, Appingedam.
- 1106 P. van Leeuwen Boomkamp, Palace Hotel, Hilversum.
- 1107 Mr H. W. B. Wefers Bettink, Hart Nibbrigkade 60, 's-Gravenhage.
- 1108 A. C. Ketelaar, Vossiusstraat 47hs., Amsterdam-¹.
- 1109 Joh. P. C. van Hest, Safflevenstraat 29B, Rotterdam C 2.
- 1110 S. van Dee, Hërenweg 58, Utrecht.
- 1111 H. Hogervorst Sr., Melkpad 28, Hilversum.
- 1112 A. Datema, Eyssóniusstraat 19, Groningen.
- 1113 H. J. M. Arents, Nieuwe Kerkstraat 86 I, Amsterdam-C.
- 1114 G. P. M. van den Haak, Burgwal 9, Haarlem.
- 1115 H. van Walsem, Iordensstraat 78, Haarlem.
- 1116 J. A. van Schieveen, Dr J. P. Thysselaan 36, Utrecht.
- 1117 J. A. de Boo, Hoofdweg 666, Hoofddorp.
- 1118 J. A. Por, Soendastraat 115, Groningen.
- 1119 B. H. Sanders, Hoogstraat 45, Wijk bij Duurstede.
- 1120 G. H. A. J. Hooreman, 84 rue des Atrébates, Bruxelles 4.
- 1121 H. J. Beijer, Achter de Broederen 29, Deventer.
- 1122 Jhr. Dr. D. van Foreest, Gooiberg 36, Bussum.
- 1123 Miss Barbara Brumble, 415 So. Fraser Drive, Mesa, Ariz., U.S.A.

Tot ons leedwezen moeten wij het overlijden melden van onze leden :

- 954 Mr. Dr. H. J. von Brucken Fock te 's-Gravenhage.
- 650 C. Nagtegaal te De Bilt (Utr.).

Adreswijzigingen :

- 69 A. Verdun, 28 Southstreet, Hamilton, Ont., Canada.
- 156 Ir. C. M. R. Davidson, Jac. de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.
- 553 Ir. H. I. da Costa, Boterdiep O.Z. 26, Bedum.
- 583 A. F. van Luyk J., Nobellaan 19, Heemstede.
- 736 K. Suyk Jr., Nobellaan 19, Heemstede.
- 835 G. J. Ranneft, Bijenhuisje H. 9, Ommen.
- 867 N. van Eck, do Mr. G. Andries, 394-96 Collins Street, Melbourne, Australië.
- 1062 J. A. Duiser, Middelstegracht 143, Leiden.
- 1064 J. A. Plasmans, Herm. Coenradstraat 25 I, Amsterdam-W.